

Lærerløftet

Regjeringenes mål med satsingen «Lærerløftet - på lag for kunnskaps-skolen» er å skape en skole hvor elevene lærer mer. Skolen skal gi alle en god start i livet, bidra til sosial utjevning og sikre norsk arbeidsliv og velferd. Tiltakene i lærerstrategien er blant annet at alle elever skal møte en lærer med fordypning i matte, engelsk og norsk, 5-årig masterutdanning, opptakskravet økes fra 3 til 4 i matematikk for å komme inn på lærerutdanningene og videreutdanning. Regjeringen.no

Kronikk

Kronikker kan være inntil 5500 tegn inklusive mellomrom. Legg ved et bilde av god teknisk kvalitet av kronikkforfatteren og send til: kronikk@adresseavisen.no

Å jage moskus kan i noen tilfeller være et alternativ til avlaving, og i år har det vært gjort mange slike forsøk.

Ordet fritt, neste side >

Et miljø for faglige samtaler mellom lærerne er en forutsetning for at det som skjer i videreutdanninga endrer klasseromspraksisen.

Så deilig å få snakke fag!

Vanskelig: Mangelen på et felles vitenskapelig, profesjonelt språk hos lærere er beskrevet som et internasjonalt problem, skriver kronikkforfatterne.

Foto: RICHARD SAGEN, ADRESSEAVISEN

Kronikk

Dette hjertesukket glipper ut av lærer Karoline en sein torsdags ettermiddag, på slutten av ei lang planleggingsøkt etter fem timers undervisning i en livlig og mangfoldig 2.klasse. I mer enn tre timer har Karoline diskutert matematikk-undervisning sammen med fem skoleforskere, og lærer Oda fra en annen barneskole. Sammen har vi strevd med å konstruere gode oppgaver for Odas andreklassinger om begrepet «en halv». For en som ikke er matematiker kan dette i utgangspunktet synes lett. Men det er ikke lett når målet er at elevene skal forstå, ikke bare lære noe mekanisk. Utfordringa er å tilrettelegge for praktiske oppgaver der sjuåringene kan arbeide med problemløsning, og der de ikke minst får behov for å argumentere for sin forståelse. Flere forslag blir forkastet før vi blir enige om en oppgave som skal løses først i par, dernest i firergrupper.

Elevene skal diskutere seg fram til hvor svaret på oppgaver som «ni og en halv», «halvparten av 5» og «4½» skal plasseres på ei tallinje. Det viser seg at oppgaven treffer godt, elevene er ivrige. Samtalene som utspiller seg mellom elevene, og mellom elevene og læreren i klasserommet dagen etter, viser at elevene har mange ulike forståelser av hva «en halv» er og hvordan «halve» forholder seg til «hele». Aktiviteten gir læreren et godt grunnlag for videre tilpassa opplæring.

Tilbake til Karolines hjertesukk. Karoline og Oda er med i et fireårig forsknings- og utviklingsprosjekt i samarbeid med forskere fra Høgskolen i

Sør-Trøndelag (HiST). Både pedagoger og fagdidaktikere i matematikk er med. Prosjektet LaUDiM (Language Use and Development In the Mathematics Classroom) er støttet av Norges forskningsråd gjennom FINNUT-programmet, og handler om å utforske og utvikle undervisning og læring for de yngste elevene. Lærerne i prosjektet er relativt ferske og opplever travle hverdager fulle av undervisning, planlegging og møter med kolleger og foreldre. Likevel velger de å bruke mange ekstra timer på å planlegge og analysere hverandres matematikktimer, og de setter stor pris på de grundige faglige samtalene.

Professor emeritus Lee S. Shulman ved Stanford University er en anerkjent bidragsyter innenfor forskning på læreres kunnskapsbase. I sær er han kjent for begrepet «pedagogical content knowledge», den spesielle blandinga av innholdskunnskap og pedagogikk som er læreres unike yrkeskunnskap og grunnlaget for deres profesjonsutøvelse. Shulmans forskning viser blant annet at lærere har vansker med å sette ord på hva de vet og hvordan de vet det. Mangelen på et felles vitenskapelig profesjonelt språk hos lærere er også beskrevet som et internasjonalt problem. Det er ingen grunn til å anta at situasjonen er annerledes i Norge. Vi vet blant annet fra førsteamanuensis Edel Karin Kvam ved Norsk Lærerkademi sin doktorgradsavhandling fra 2014, at den faglige samarbeidskulturen i norsk skole er lite utviklet.

DEBATT

Diskuter kronikk

Alle våre kronikker publiseres på adresa.no/meninger. Her kan du skrive kommentarer og diskutere saken.

adresa.no

Samarbeidet begrenser seg i stor grad til koordinering og praktisk tilrettelegging. Lærerne vil gjerne, men finner ikke tid til diskusjoner om undervisningsopplegg og situasjonsanalyse. Sammen med generell travelhet kan dette forklare det underskuddet Karoline opplever når det gjelder å diskutere undervisning på en faglig måte. Hva forteller dette om læreres hverdag når det gjelder å utøve og utvikle kunnskapsbasert undervisning?

Lærerløftet med undertittelen *På lag for kunnskapskolen* innebærer at et økende antall lærere kan videreutdanne seg. Regjeringa vil at alle lærere skal ha tyngde og trygghet i fagene de underviser i, og håpet er at dette skal bidra til faglig løft og synlige resultater på nasjonale prøver, og i internasjonale sammenlignende tester som PISA. Lærerne i LaUDiM-prosjektet er allerede godt utdanna. Som grunnskolelærere med skolerettede (fagdidaktiske) mastere i hvert sitt realfag, er de kunnskapsministerens drømmelærere. Unge grunnskolelærere med solid profesjonsrettet masterutdanning og tilskudd av ny fagkunnskap gjennom videreutdanning er viktig. Vårt poeng er at utdanning av lærere med flere studiepoeng ikke er nok. Studier både nasjonalt og internasjonalt, for eksempel fra USA og New Zealand, viser at læreres læring først fører til endringer i undervisninga når kunnskapen kan diskuteres og tas i bruk i et utviklingsorientert praksisfellesskap.

Karoline og Oda er derfor

heldige som arbeider på skoler som satser på deltakelse i innovativt forskningssamarbeid med universiteter og høyskoler. Alle vil ikke kunne arbeide så tett på ei gruppe forskere som våre to lærere, men høyt kvalifiserte lærere må kunne forvente å møte kolleger og skoleledere som tar i bruk fagkunnskapen deres i organisert skoleutviklingsarbeid, og prioriterer å bruke fellestida til å utvikle faglig kvalitet – gjennom å få snakke fag, slik Karoline etterlyser.

Derfor er det viktig at regjeringa i gjennomføringa av *Lærerløftet* satser både på faglig sterke lærere og styrker skolen som en lærende organisasjon. Det er allerede gammel, men langt fra utdatert kunnskap at skoler må arbeide skolebasert for at ny kunnskap skal gro og komme elevene til gode. Et miljø for faglige samtaler mellom lærerne er en forutsetning for at det som skjer i videreutdanninga endrer klasseromspraksisen. Vi støtter også forsker Merethe Frøyland og utvikler Kari Beate Remmen ved Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen som i Utdanningsnytt.no 28. februar etterlyser mer forskning om sammenheng mellom videreutdanning og arbeidet i klasserommet. Som de sier, det er det som skjer i klasserommet som avgjør om *Lærerløftet* faktisk blir et elevløft.

Av: Oda Thingstad Burheim, grunnskolelærer, Karoline Gillebo Paus, grunnskolelærer, Torunn Klemp, forsker Høgskolen i Sør-Trøndelag og Vivi Nilssen, forsker Høgskolen i Sør-Trøndelag

«Vårt poeng er at utdanning av lærere med flere studiepoeng ikke er nok.»

Adresseavisen

Utgever: ADRESSEAVISEN AS
Postboks 3200, Sluppen
7003 Trondheim

Sentralbord: 07200
Åpningstider ekspedisjonen:
Heimdal: Mandag-fredag: 08.00-16.00

Kundeservice: 07200
Abonnement og annonser
Mandag-fredag: 06.30-16.00
Lørdag: 07.00-13.00

E-post:
kundeservice@adresseavisen.no
Telefax: 72 50 11 15

Adresseavisen er redigert på uavhengig grunnlag, i henhold til de prinsipper som er nedfelt i Redaktørplakaten, og i norske mediers etiske normer slik de er uttrykt i Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten. Ansvarlig redaktør står etisk og rettslig ansvarlig for det redigerte innhold, overfor mediens selvjustis (Pressens Faglige Utvalg) og overfor lov og domstol. Dersom noen reagerer på innholdet oppfordres de til å ta kontakt med ansvarlig redaktør, Tor Olav Mørseth.

REDAKTØRANSVAR

Pressens faglige utvalg er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund, som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: PFU, Rådhusgt. 17, pb 46 Sentrum, 0101 Oslo

Adresseavisens rettigheter: All utgivelse av stoff i Adresseavisens publikasjoner skjer kun i henhold til Adresseavisens generelle vilkår for rettigheter til stoff. Innsendt stoff honoreres i alminnelighet ikke, med mindre annet er avtalt. Publikationsvilkårene gjelder for så vel honorert som ikke honorert stoff. Adresseavisen betinger seg rett til å arkivere og utgi stoff i elektronisk form fra Adresseavisens elektroniske redaksjonsarkiv eller andre databaser som Adresseavisen har avtale med. Dette innebærer også publisering på internett og lignende. Bruk av Adresseavisens stoff og annonser er ikke tillatt med mindre dette er hjemlet i lov eller særskilt avtale.